ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการคูแล ผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา

จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน

นางสาวรุจิรา เทพอารยางกุล

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ประยงค์ ลิ้มตระกูล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ ทรัพย์ไพบูลย์กิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคความคัน โลหิตสูงเป็นโรคเรื้อรังที่พบมากในปัจจุบัน การควบคุมโรคเพื่อป้องกัน ภาวะแทรกซ้อน โดยการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการรักษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ จะต้องคำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นแกนนำ สุขภาพภาคประชาชนจึงควรมีบทบาทในการคูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ในการดูแลผู้ที่เป็น โรคความคัน โลหิตสูงในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารสาธารณสุข ด้านการให้คำแนะนำ ด้านการ ให้บริการสาธารณสุข ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาสุขภาพชุมชน และด้านการประสานงานเพื่อ สิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ ประชากรที่ศึกษาคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีรายชื่อ อยู่ในทะเบียนประวัติหน่วยบริการปฐมภูมิตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จำนวน 168 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่กระทรวง สาธารณสุขกำหนด ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ที่เป็นโรคความคัน โลหิตสูง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ที่ เป็นโรคความคันโลหิตสูงโดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น ร้อยละ 36.2 เมื่อจำแนก รายค้านพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้ง 5 ค้าน ได้แก่ ค้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารสาธารณสุข มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 38.3 ค้านการให้กำแนะนำ มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 48.7 ค้านการให้บริการ สาธารณสุข มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 32 ค้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาสุขภาพชุมชน มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 36.7 และด้านการประสานงานเพื่อสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพแก่ผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง มีคะแนนเฉลี่ยกิดเป็น ร้อยละ 28.9

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรได้รับ การอบรมฟื้นฟูความรู้และทักษะในการถ่ายทอดความรู้เรื่องโรคความคันโลหิตสูง เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสุขภาพภาคประชาชนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Independent Study Title Practices of Village Health Volunteers in Caring for Persons with

Hypertension at Tapa Subdistrict, Ko KhaDistrict, Lampang Province

Author Miss Rujira Theaparayangkul

Degree Master of Nursing Science (Community Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Prayong Limtragool Chairperson

Assistant Professor Pornpun Subpaiboongid Member

ABSTRACT

Hypertension is a common chronic disorder. Continuous and regular treatment along with the proper health behaviors is essential to control hypertension and to prevent complications. Village health volunteers, community's health practitioners, play an important role in the health care of the hypertensive patients.

This descriptive study aims to investigate the practices of the village health volunteers in Tapa subdistrict, Ko Kha district, Lampang province, in caring for persons with hypertension considering public health media, health counseling, public health services, leaders in community health development, and public health coordination. The population was 168 village health volunteers whose names were registered on the record of the primary services unit in Tapa subdistrict, Kokha district, Lampang province. Data were collected during September to October 2006. The instrument used was the interview form which applied the roles of the village health volunteers designated by the Ministry of Public Health. The data consisted of the basic information and the practices of the village health volunteers of caring for the hypertensive patients. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results revealed that the level of the practices of the village health volunteers in caring for the hypertensive patients was low, with an overall score of 36.2%. By looking into the

5 groups of the practices, the levels of all five practices were low. Considering each aspect, it was found that the practice of health care media had an average score of 38.3%, the health counseling was 48.7%, the public health services was 32%, leaders in community health development was 36.7%, and the public health coordination for the benefits of the hypertensive patients was 28.9%.

The results suggested that the village health volunteers should increase their knowledge and pass skills training, so they could practice more efficiently, and it would be more beneficial to the community health care as a whole.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved